

KARİKATÜRLERLE İNSAN HAKLARI

HUMAN RIGHTS by CARTOONS

6th Traditional "HUMAN RIGHTS" Cartoon Exhibition

Turkish Bars Association and Cartoon Foundation / 10.December.2011-10.January.2012

e-albüm

WOMEN'S RIGHTS

KADIN HAKLARI

prepared by: **Recep BAYRAMOĞLU**

KARİKATÜRLERLE İNSAN HAKLARI

**TAN ORAL
ERAY ÖZBEK
NEZİH DANYAL
RECEP BAYRAMOĞLU
İZEL ROZENTAL
ERCAN AKYOL
SEMİH POROY
FERİT AVCI**

**ŞEVKET YALAZ
MUSA CÜMÜŞ
MUHAMMET ŞENGÖZ
OĞUZ GÜREL
HİCABİ DEMİRCİ
MERT GÜRKAN
EMRE YILMAZ
ERDEM ÇOLAK**

KADIN HAKLARI

NEZİH DANYAL
KARİKATÜR VAKFI YAYINLARI
MEDİHA ELDEM 70/1 KIZILAY/ANKARA
BİRİNCİ BASKI/ARALIK 2011
BASKI: PELİN OFSET
ISBN 978-975-8074-47-1

KARİKATÜRLERLE İNSAN HAKLARI KADIN HAKLARI

Altıncı “geleneksel”(!) İNSAN HAKLARI Karikatür Sergimiz

“10 Aralık İnsan Hakları Günü Etkinlikleri” kapsamında, Türkiye Barolar Birliği ve Karikatür Vakfı işbirliği ile bu yıl altıncısı gerçekleştirilecek olan “Karikatür Sergisi/ Yayını” etkinliğinin ilki beş yıl önce, TBB İnsan Hakları Merkezi Başkanı Sayın Av. Prof. Dr. Rona Aybay, Karikatür Vakfı yöneticileri ve karikatür sanatçılarımızın çabalarıyla gerçekleşmişti. O yıllarda rahmetli TBB Başkanı Av. Özdemir Özok ve Yönetimlerinin desteğiyle başlayan ve süren; iki dönemdir Sayın Başkan Av. V. Ahsen Coşar ve Yönetimince de desteklenen sergi/ yayin etkinlikleri sırasıyla; “İnsan Hakları/ 2006”, “İnsan Hakları ve Yargı/ 2007”, “Evrensel Bildirinin 60. Yılı/ 2008”, “Çocuk Hakları/ 2009”, “Tutuklu ve Hükümlü Hakları/ 2010” ve elimizdeki “Kadın Hakları/ 2011” oldu. Bu güzel geleneğin oluşmasına neden olanlara ve devamını sağlayanlara teşekkür borçluyuz.

Savunma mesleğinin ve karikatür sanatının insan hakları alanında işlev ve etkinliklerinin kesişen özellikleri, bu anlamlı işbirliğinin devamını gerekli, yararlı ve verimli kıldı. Bu ortak özelliği, karikatürcüler için aktarılan bir sözü savunma mesleğine de uyarlayarak şöyle vurgulamak olanaklı: *“Nerede bir insan hakları ihlali varsa, orada bir karikatürcü ve avukat harekete geçer.”* Savunma Mesleği ve Karikatür Sanatı arasındaki bu anlamlı işbirliğinin devamı ve geliştirilmesi diliyoruz.

İnsanlığın yüzlerce yıllık özlemi olan “insan haklarının geçerli olduğu, savaşızsız, sömürsüz bir dünya”, bilim ve teknolojiye onca gelişmeye karşın yüzyılımızda da gerçekleşmiş değil. Ülkemiz açısından bakıldığında ise, yeni kuşak insan hakları bir yana, en temel hak ve özgürlüklere ilişkin olarak yaşanmakta olan ihlaller, ne yazık ki iyimserlik aşılamaktan uzaktır. Bu ihlallerin adeta sıradanlaştırılıp, olağanlaşması; ilgili eylemleri önlemesi ve yaptırıma bağlaması beklenen idari ve yargısal mekanizmaların çalışmadığının görülmesi ayrıca endişe vericidir. “Karikatürlerle İnsan Hakları” kitapçıklarında, hak ve özgürlükler katalogunun neredeyse tümüne ilişkin ihlalleri çarpıcı bir biçimde anlatan “çizili kanıtlar”, aynı zamanda, duyulan endişelerin yersiz ya da abartılı olmadığını da ortaya koymaktadır. Sahteciliğe konu olabilecek “sözlü ve yazılı kanıtlara” göre, - kendisini yok edeceğinden - sahteciliğin gizlenebilmesinin olanaklı olmadığı “çizili kanıt” olarak karikatürlerin anlattıkları insanı güldürürken düşündürmektedir de. Anlaşıyor ki biz TBB İnsan Hakları Merkezi olarak “İnsan Hakları İzleme Raporlama ve Arşivleme Projesi (İHİRAP)” ile uğraşırken, değerli karikatürcülerimiz çizgileriyle çoktan hak ve özgürlükler katalogunu oluşturup, izleme, raporlama ve arşivleme çalışmasına başlamışlar. Bu nedenle de kendilerine ayrıca teşekkür ediyoruz.

Cumhuriyet’in kuruluş yıllarında Atatürk, kadınlarımıza duyduğu gönül borcunu *“Dünyada hiçbir milletin kadını, ben Anadolu kadınından fazla çalıştım, milletimi kurtuluşa ve zafere götürmekte, Anadolu kadını kadar emek verdim diyemez”* sözleriyle dile getirmişti. Nitekim modernleşme ekseninde gerçekleştirilen devrimlerin en yaşamsal hedeflerinden birisi de kadınların toplumsal, siyasal ve kültürel yaşamdaki “eşitlik hakkı” olmuştur. O yıllardan 21. Yüzyılda her alanda ayrımcılığın hedefi olan, üstelik buna “gönüllü” kılınmak istenen kadına...

Bakalım “çizili kanıtlar” kadına dair ne söylüyor? Söz karikatürcülerimizin... Saygılarımızla.

KADIN HAKLARI VE KARİKATÜR ÜZERİNE

İnsan Hakları Günü olarak kutladığımız her 10 Aralık'ta yapılan diğer etkinliklerin yanı sıra Karikatür Sergisi düzenlemek sanırım bir Türkiye Barolar Birliği klasiği oldu. Artık gelenekselleşen Karikatürlerle İnsan Hakları etkinliği sayesinde sadece karikatür sanatımız değil, Türkiye Barolar Birliği'nin karikatür koleksiyonu da zenginleşti.

Eleştirel düşüncenin çizgilerle ifadesi olan karikatür sanatının en önemli özelliği gülmekle düşünceyi birleştirmesidir. Birkaç çizginin, birkaç sözcükle harman edildiği karikatür sanatı, diğer sanat dallarına oranla belki de en zeki olanıdır. Onun için de her babayığidin harcı değildir. Bunun için Turhan Selçuk olmak, Tan Oral olmak, Nezih Danyal olmak, Eray Özbek, Atila Özer, Kamil Masaracı, İzel Rozental, Ercan Akyol, Piyale Madra, Semih Poroy, Muhammet Şengöz olmak gerekir.

Bu yıl, yani 10 Aralık 2011 İnsan Hakları Günü için düzenlediğimiz Karikatür Sergimizin konusu Kadın Hakları. Sadece bizim ülkemizde değil, dünyanın diğer ülkelerinde de sorun olma özelliğini sürdüren kadın erkek eşitsizliği konusunda, başta erkeklerimiz olmak üzere, kadınlarımız üzerinde farkındalık yaratmak, erkeklerle kadınlar arasındaki toplumsal cinsiyet adaletiyle fırsat eşitliğinin sağlanması konusunda mücadele etmek Türkiye Barolar Birliği'nin dünden bugüne her zaman öncelikli hedefi olmuştur.

Esasen Birleşmiş Milletler tarafından cinsiyet eşitliğinin ana-akıma yerleştirilmesi, diğer bir deyişle siyasal, ekonomik ve toplumsal alanlardaki en temel politika, plan ve programlara dahil edilmesi ve böylece kadınların ve erkeklerin sağlayacakları yararın eşitlik temelinde maksimize edilmesi yönünde yaptığı çalışmalara katkı yapmak, sadece kadın hakları savunucularının ve kuruluşlarının değil, hukukçuların ve Baroların da en önde gelen görevidir.

Kamu politikalarının cinsiyet eşitliği temelinde düzenlenmesiyle kadın sorununa, "*kadın*"a odaklanan bir anlayışla çözüm aranmasını öngören ve bu konuda yasal düzenlemelerin yanı sıra içtenlik talep eden Kadın Hakları savunucularına destek olmak amacıyla, bu seneki Karikatür Sergimizin konusunu Kadın Hakları olarak belirledik. Sadece bunun için değil, aynı zaman da Kadın Hakları konusundaki halimize hem gülelim, hem de Kadın Hakları konusunu düşünelim diye yaptık bunu. Saygılarımla.

atıla özer

ATILA ÖZER
(1949 - 2011)
ANISINA SAYGIYLA

atıla özer

KADINLAR VE ERKEKLER

Kadınlar ve erkekler, var oluşlarından bu yana, durup dinlenmeden birbirlerini arayıp buldular. Böylesine bir arada yaşayıp gelirlerken, taraflardan biri olan kadınların doğal haklarından yoksun bırakılmış olması ise ne yazık ki zamanımızda çok ciddi boyutlara varıyor.

Sorunların çözümü için;

Cinslerden birini, diğerinin haklarını korumak adına sürekli suçluluk töhmeti altında tutmak ve bu iki tarafı birbirlerine karşı durmaksızın kışkırtmak yerine, neslin devamını bunların birbirini sevmeye şartına bağlamış olan mucizeyi hiç akıldan çıkarmadan, bu mutluluğun gerçekleşmesindeki sosyal ve hukuksal engelleri ortadan kaldırmaya yönelik söylem ve davranışların çok daha işe yarayacağını ve böylece taraflara haklarının çok daha kolay teslim edileceğini bilmekte yararlar olmalı.

TAN ORAL 1937 yılında Merzifon'da (Türkiye) doğdu. Kolej yıllarını birçok değişik şehirlerde tamamladı. İstanbul'daki Güzel Sanatlar Akademisi'nden mimar olarak mezun oldu. 3 yıl boyunca da akademide ünlü mimar Sedad H.Eldem'in asistanlığını yaptı. Daha sonra tüm bu mimari işleri bıraktı ve karikatür ve filmlere yöneldi.

1969 yılında kısa filmi 'Cumartesi-Pazar' ve 1970'te de 'Sansür' adlı animasyon filmiyle ödüller aldı.

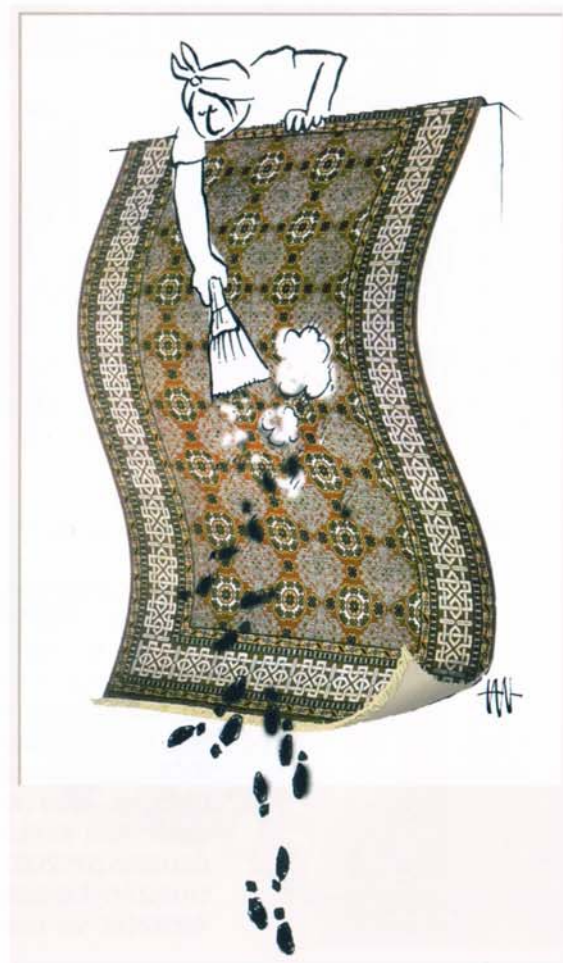
7 yıl boyunca başkanlık etmekte dahil Karikatürcüler Birliği'nde görev almıştı. Karikatürlerinden dolayı 1980,81,83,84,85 ve 92 yıllarında 'Çağdaş Gazeteciler Derneği' tarafından 'Yılın Gazetecisi' ödülüyle şereflendirildi. 'İstanbul Gazeteciler Cemiyeti' tarafından 1989,90,91,93 ve 94 yıllarında 'Başarılı Gazeteci' ödülünü almıştır. 2001 yılında Hollanda'nın Deventer şehrinde 'Altın Kalem', 2002'de Fransa'nın St.Just-le-Martel kentinde 'En iyi Yabancı Karikatürist', 2003'te Akşehir'de 'Altın Eşek-Nasreddin Hoca', 2004 yılında Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nce 'Hizmet Ödülü' ve 2005'te de 'Nokta' dergisince 'Doruktakiler' ödüllerini almıştır. Halen 'Taraft' gazetesinde ve bazı dergilerde karikatürist olarak çalışmaktadır.

BİR KADIN BİR ERKEK BİZ İKİMİZ. İKİ EŞİT Mİ YOKSA İKİ ÇEŞİT MİYİZ ?..

Eray Özбек, 1942 yılında Muğla'da doğdu. 60'lı yıllardan beri birçok gazete ve dergide karikatürleri yayınlandı. Sergiler ve periyodikler için çiziyor. "Karaltılar- Silhouettes" adlı(1999) bir albümü var.

Kişisel sergileri : 1951- Bergama, 1988 Muğla, 1991 İzmir, 1994 Trento, 1994 Ankara, 1996 Antalya, 1999 Ankara 2002 İzmir, 2004 Kragujevac, 2006 Bergama, 2006-İzmir.

Eray Özбек ayrıca metal gravür karikatürler üzerinde çalıştı, şiirsel metinlerin de yer aldığı, "Karikatürküler-Lyric Cartoons" adını verdiği bir dizi yaptı. Yarışmalarda, 24 ülkede, 69'u uluslararası olmak üzere yüzden fazla ödül kazandı, bazıları: 1993 Çekoslovakya Prag: Stadion Gazetesi: 1.Ödül, 1991- İtalya Marostica: Umorestia Marostica: Bant Karikatür Büyük Ödülü, 1992- Türkiye İstanbul: Cumhuriyet Gazetesi: Yunus Nadi Yarışması, karikatür dalı ödülü, 1993-İtalya Trento: Studio Andromeda: 1.Ödül, 1994-İtalya-Bordighera: Altın Hurma ve Avrupa Konseyi Ödülleri, 1995-Ukrayna - Kiev : Kievskie Vedomosty Gazetesi: 1.Ödül, 1996- Türkiye Ankara: Karikatür Vakfı: Yılın Karikatürcüsü Ödülü, 2001- Almanya Münich: Goethe Enstitüsü : üç eşit ödülден biri 2003 - Japonya Tokyo, Yomiuri Gazetesi: "İyileşme" Jüri Özel Ödülü, 2003-Sırbistan- Karadağ : "Savaş karşıtı Salon" 1.Ödül.

Karikatür ve mimarlığı bir arada götüren Özбек, halen İzmir'de yaşıyor.

1945/İZMİT doğumlu olan **NEZİH DANYAL** 1960 yılından bu yana, yüzün üzerinde yayın organında karikatürler, çizi diziler çizdi. Ulusal ve uluslararası yarışmalarda birçok ödül kazandı. Yurtiçi ve yurtdışında çeşitli kentlerde sergiler açtı.

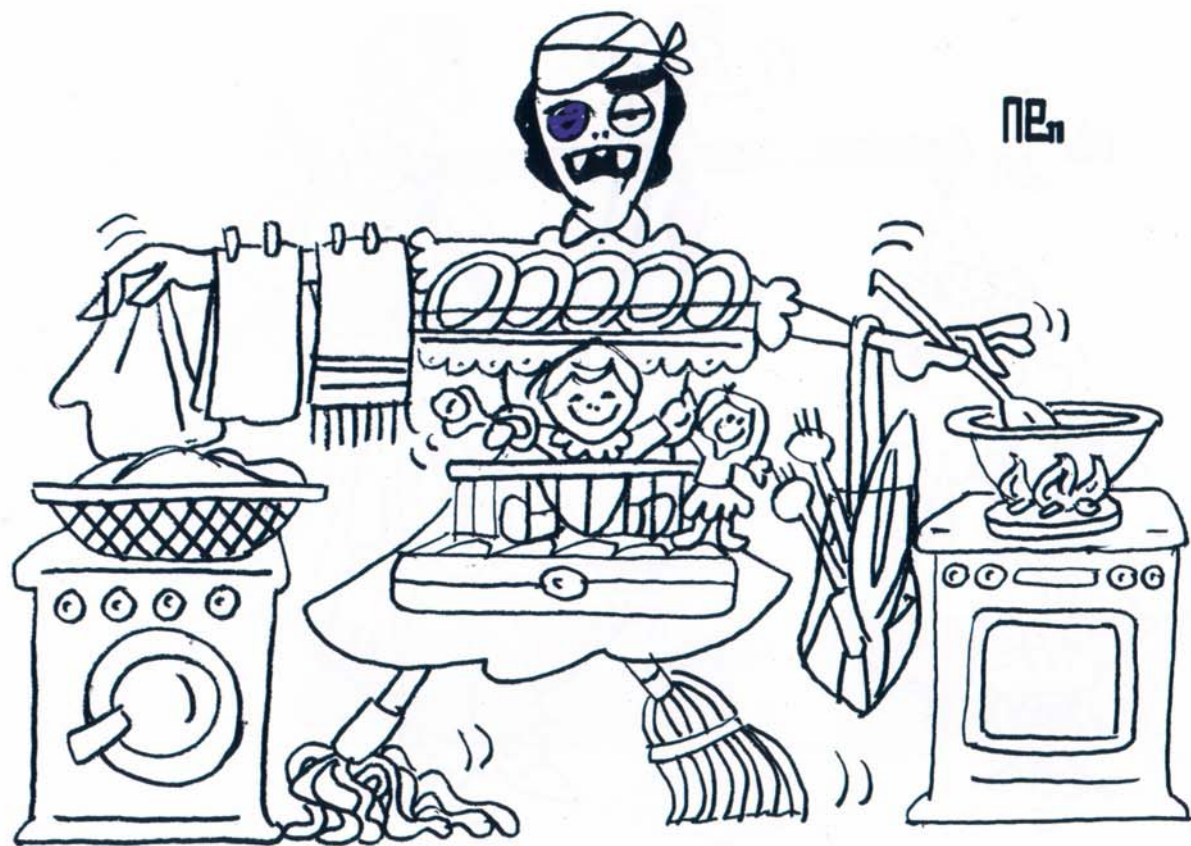
"Globanadoluzeyşin" sergisi başta Berlin, Rotterdam, Paris, Tahran, Hirosaki (Japonya), Osieck (Hırvatistan), Varşova, Legnica (Polonya), Kahire, Atina, Lefkoşa, olmak üzere çeşitli kentlerde sergilendi. Karikatürleri müzelere ve özel koleksiyonlara alındı.

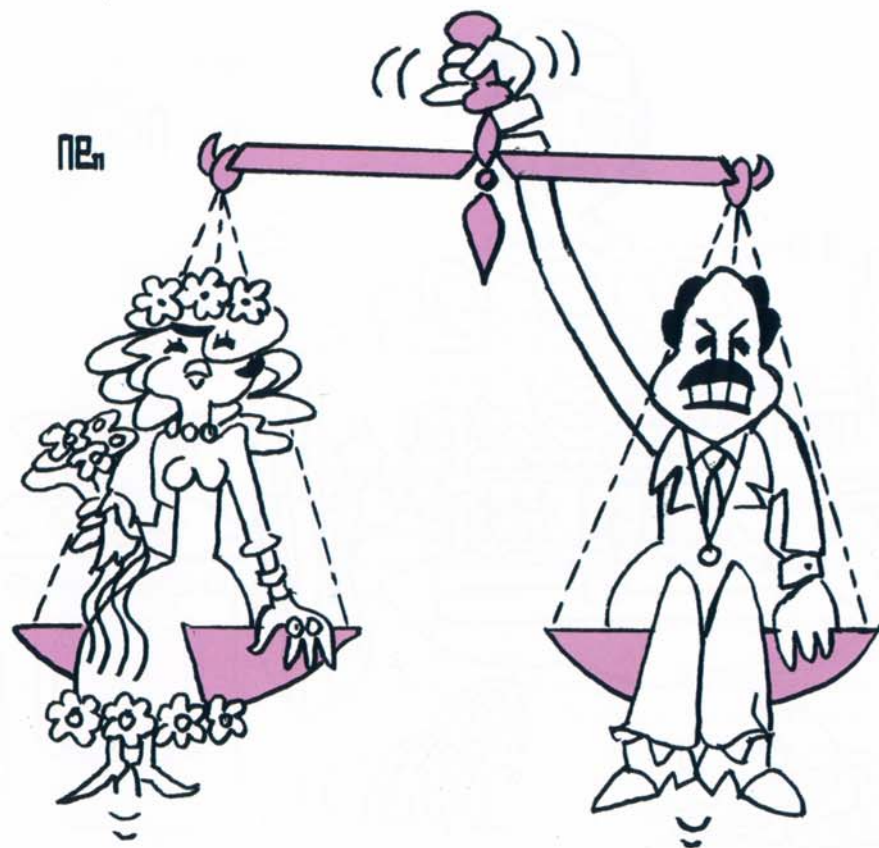
On karikatür albümünden ikisi, "Devir" İtalya'nın Pescara kentinde düzenlenen 3.Uluslararası Karikatür Yarışması'nda, "Sergiler" 13.Hollanda Karikatür Festivali'nde ödüllendirildi. Karikatüre yeni başlayanlar için "Haydi Karikatür Çizelim" yardımcı kitabını hazırladı.

1991 yılında başlayarak yedi yıl süreyle TRT1'de yayınlanan "Gün Başlıyor" programı içinde "Haftanın Karikatürü" köşesini hazırladı ve sundu. 'Haftanın Karikatürü' köşesinde yer alan karikatürler TRT tarafından 2000 yılında kitap olarak basıldı.

1980 yılında Sanat Sevenler Derneği "Ulusal Kültüre Katkı" armağanıyla, 1999 yılında FECO (Karikatürcü Kuruluşları Federasyonu 'Promotor Cartoon Art', 2004 yılında da FECO 'Fellowship' ödülleriyle ödüllendirildi.

1994 yılında "Karikatür Vakfı"nı kurdu.1995 yılından bu yana " Uluslararası Ankara Karikatür Festival"lerini düzenledi. Nezih Danyal, FECO Türkiye başkanıdır.

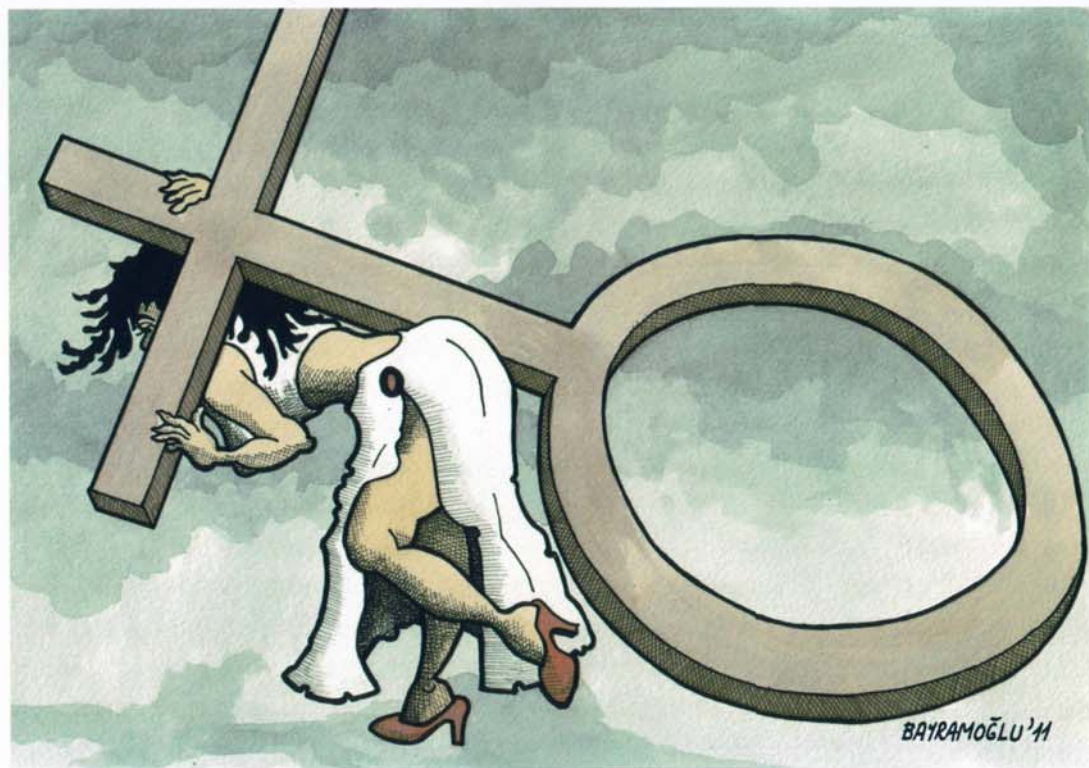

RECEP BAYRAMOĞLU 1947 senesinde Antakya'da doğdu. Lise sonuna kadar öğrenimini doğduğu kentte yaparak 1964 senesinde mezun oldu. Üniversite öğrenimini Ankara'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde tamamlayarak 1970 yılında İnşaat Mühendisi ünvanı ile mezun oldu. Karikatür çizmeye 60'lı yıllarda başladı. 1968 senesinde o dönemin en ünlü mizah dergisi olan "Akbaba" nın açmış olduğu ilk karikatür yarışmasına katıldı ve birincilik ödülünü kazandı. Kısa bir süre Akbaba'ya karikatürler gönderdi. Daha sonra Ankara'da haftalık ya da aylık yayınlanmakta olan bazı politik dergilere kapak grafikleri ve karikatürler çizdi. Bu çalışmaları 1971 askeri idare döneminde engellenene kadar sürdü. Daha sonra doğup büyüdüğü kente dönerek bir mühendislik ofisi kurdu ve kendi adına çalışmaya başladı. 1972 senesinde evlendi. 1978 senesinde, uzun yıllar sürecektir olan gurbet macerasına başlayarak Arabistan yarımadası ve Körfez ülkelerinde inşaat sektöründe üst düzey yöneticilik yaptı. 1995 senesinde Rusya'ya giderek bir arkadaşı ile ortak kendi şirketini kurdu, orada 2 sene çeşitli inşaat işleri yaptı. 2008'de yeniden Ankara'ya döndü ve gönüllü emeklilik kararı aldı; böylece karikatür konusunda bırakmış olduğu yerden devam edebilme olanağını buldu. Şimdi Ankara'da yaşıyor ve çizdikleriyle birçok ulusal ve uluslararası sergilere ve yarışmalara bağımsız karikatürist olarak katılıyor. FECO (Uluslararası Karikatürcüler Federasyonu) üyesidir. Evlidir; iki çocuğu ve bir de torunu vardır.

İZEL ROZENTAL 1951 yılında İstanbul'da doğdu. Amatör olarak ilk karikatürleri 1970'li yıllarda yayınladı. "Tünelin ucu" başlığı altında politik içerikli editoryal karikatürleri 1991 yılından bu yana Şalom Gazetesi'nde düzenli olarak yayınlanmaktadır. "Briç" konulu bant karikatürleri Fransa'da aylık "Le Bridgeur" ve Türkiye'de iki ayda bir yayınlanan "Briç Dünyası" dergilerinde sürekli olarak yer almaktadır. 1991-1995 yılları arasında dört kişisel sergi açtı, yurt içinde ve dışında karma karikatür sergilerine katıldı. Karikatürlerini 3 albümde topladı. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Picasso

her daim
istanbul'da...

PAMUK PRENSESLER Bİ ÜSTTE,
RAPUNZELLERİN SOLUNDA...
BURASI SİNDİRELLALARIN
SİĞİNMA YERİ...

ERCAN AKYOL 1953 yılında Üsküp'te doğdu. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü'nden mezun oldu. İlk karikatürleri 1970 yılında Ustra mizah dergisinde yayımlandı. Öğrencilik yıllarında birçok siyasi ve mizah dergilerinde çizdi. Günlük olarak politik karikatür çizmeye 1982'de Güneş gazetesinin Arka Pencere köşesinde başladı. 1988 yılından bu yana da çizimlerine Milliyet gazetesinde Açık Pencere köşesinde "Çiziyorum" başlığı altında devam etmektedir.

Uluslararası yarışmalarda birçok ödül alan Akyol, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti tarafından verilen yılın başarılı çizeri ödülünü dört kez aldı.

2000 yılında Karikatürcüler Derneği tarafından yılın başarılı karikatürcüsü seçildi.

Sedat Simavi 2006 Gazetecilik Ödülü'nü ilk defa bir karikatürist olarak aldı.

Evli ve bir çocuk babası olan Akyol çalışmalarını "Çiziyorum" adı altında beş kitapta toplamıştır.

" Türkiye'de çocuk gelinlerin
görölme oranı yüzde 28 "

TÜRBAN TAKMAK
CİNSEL AYRIMCILIĞIN
TA KENDİSİ, BARI
PANKARTLARI DEĞİŞELİM VE
ÇELİŞKİYİ GİDERELİM HA!..

CİNSEL
AYRIMCILIĞA
SON

EŞİT İŞE
EŞİT ÜCRET

SEMİH POROY 1954 yılında Samsun'da doğdu. İlk karikatürü 1975 yılında Akbaba Dergisi'nde yayımlandı. Karikatürlerini yurt içi ve yurt dışında sergiledi, ödüller aldı. 1998 yılında Karikatür Vakfı tarafından "Yılın Karikatürcüsü" seçildi. "Portreler" adlı albümü basıldı. Meyhane Peçeteleri ve Gölgenizi Kullanabilir miyim? isimli karikatür albümleri yayımlandı. 2004 yılında Türkiye Gazeteciler Cemiyeti tarafından Karikatür dalında ödüllendirildi.

1977'de haftalık mizah sayfası Ciddiyet'te başlayan Cumhuriyet gazetesi çizirliğini vinyet, karikatür, portre-karikatür ve çizgi romanlarla sürdüren Semih Poroy, 1989'dan bu yana bant-karikatürü Harbi'yi çizmektedir.

Семинский

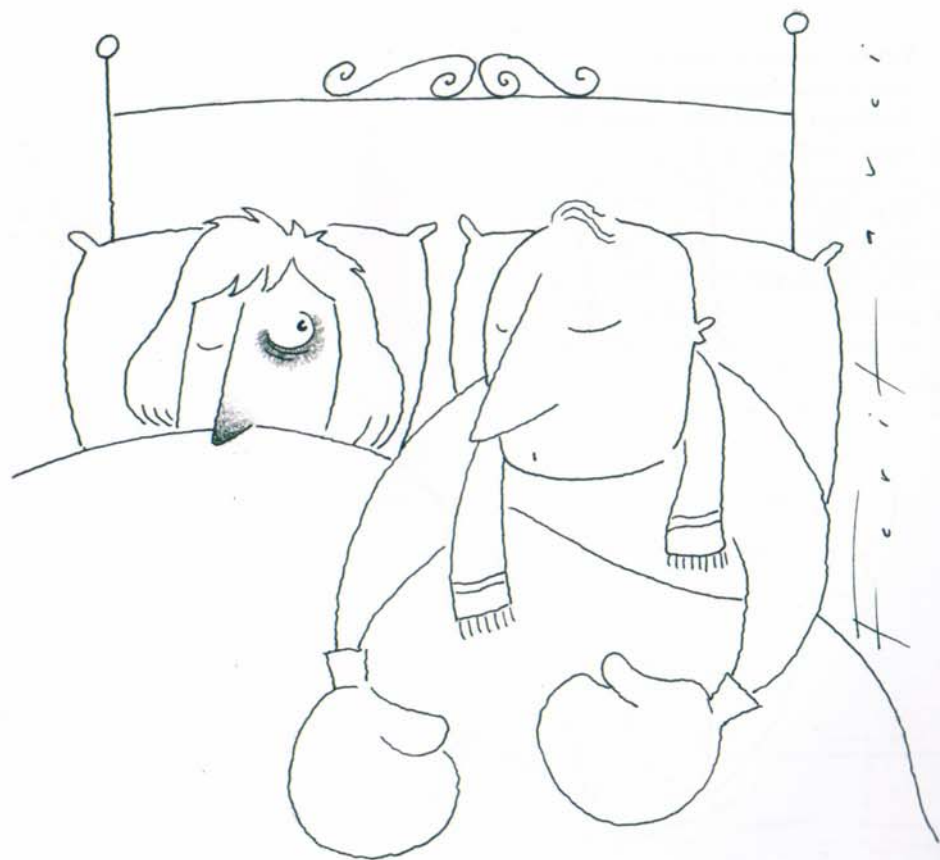

FERİT AVCI 23 Haziran 1954 yılında, Artvin'e bağlı Murgul'da doğdu. 1976 yılında Ankara Gazi Eğitim Fakültesi Resim-iş bölümüne girdi, bu okulu 1979 yılında bitirdi. 1980-83 arası, İstanbul'da resim öğretmenliği yaptı. Bu görevden ayrılıp basın kuruluşlarında çalıştı. Sırasıyla İstanbul reklam, Koza Yayınları, Milliyet Yayınları, Gelişim yayınları ve Hürriyet-Atlas Dergilerinde çalıştı.

Çocuk yaşlarda başlayan karikatür ilgisi, ilk kez 1975 yılında kağıda döküldü. 1976 yılında İşçi Kültür Derneği'nin düzenlediği karikatür yarışmasında Birincilik ile Karikatürcüler Derneği özel ödülünü kazandı. Çizgileri Çivi, Mikrop gibi o dönemin dergilerinde yayımlandı. 1986 Yılında Kanada'da Montreal Karikatür Yarışmasında dördüncü oldu. Yurt içinde yapılan karikatür yarışmalarında Birincilik, Başarı ve Özel Ödüller kazandı. Karikatürcüler Derneği üyesi olan Ferit Avcı, çeşitli dönemlerde yönetim ve denetleme kurulu görevlerinde bulundu.

Çocuk dergilerinde hem çizer hem de yönetici olarak görev aldı.

Çocuk kitaplarını resimledi. 1996 yılında Kültür Bakanlığı'nın açtığı çocuk kitapları yarışmasında KIRMIZI FİLİ GÖRDÜNÜZ MÜ? kitabıyla Birincilik ödülü, 2007 yılında TÜDEM yayınevinin düzenlediği resimli çocuk kitabı dalında BENİM MİNİK BALIÇIM kitabıyla da mansiyon ödülü kazandı. 2003 yılında Atlas MOBİDİK Dergisini yönetti ve çizerliğini yaptı. Dergi bir yıl sonra yayınına son verince İstanbul'u bırakıp Fethiye'de bir köye yerleşti. Yaşamını ve çizgilerini buradan sürdürüyor.

SEN Kİ BENDEN SONRA
YARATILDIN, KARNINDAN SİPAYI
SIRTINDAN SİPAYI EKSİK ETMEDİM,
HANGİ PARTİYE
OY VERECEĞİNİ
BİLE BEN
SÖYLEDİM,
BEN OLMAZSAM
SEN BİR
HİÇSİN...

Ferit - arci

DERZ:

KONU:

DEVLET

Annemi koruyamadığı için,
akşam dersime
çalışamadım, uyuymadım
öretmenîim...

1956 yılında Adana'da doğdu. Bankacı olan babasının tayinleri nedeniyle ilk ve ortaokul eğitimini yurdun değişik kentlerinde sürdürdü. Lise eğitimini ise, İstanbul'un Bakırköy ilçesinde tamamladı. Resime olan sevgisi, onu Üniversite seçiminde direkt olarak Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'na yönlendirdi. Birincilikle girdiği bu okulda eğitimini, Grafik bölümünü bitirerek 1982 yılında tamamladı. Yaşamındaki en önemli olay, Üniversiteye girmeden henüz 18 yaşında onun için bir okul olacak olan, "GİRGİR" mizah dergisi macerasının başlamış olmasıydı. 18-22 yaşları arasında amatörlik sevgisini ve profesyonellik hazlarını birlikte yaşamaya başladı yönetmen Oğuz Aral ile. Tabi bu ustanın yanına, öğretileriyle ona büyük katkıları olan diğer ustaları (Tekin Aral, M.Polat, Altan Erbulak...) eklemekten ve onları saygıyla anmadan geçemiyor...

Hem okuyup, hem de karikatür çizerek sonlandırdı yüksekokul sürecini. Sırasıyla, Gırgır-Fırt- Çarşaf- Dıgıl- Avni- Fırfır mizah dergilerinde uzun yıllar çalıştı. Mizah dergilerinin, doğal saydığı kapanma süreçlerinin ardından, ikinci mesleği saydığı Grafikerliğe başladı. Doğaldır ki, karikatürü de unutmadan. Şu anda, Radikal gazetesinde grafiker - karikatürist - ilüstratör olarak çalışmaktadır. Son beş senedir yurtiçi ve yurtdışı karikatür yarışmalarına katılıyor ve 40'ın üstünde ödülü var. Hayattan tat almaya çizerek devam edeceğine çok emin.

KWETAMZ
2011

1963 yılında Gaziantep'te doğdu. Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesini bitirdi. 1989-1994 yılları arasında HİBİR mizah dergisinde karikatürist olarak çalıştı. BANDO dergisinde çocuklara yönelik çizgi öyküler çizdi. NOKTA dergisinde illüstrasyonları yayınlandı.

1994- 1998 yılları arasında HBR MAYMUN mizah dergisinin kadrosunda yer aldı.

1997 yılında AB Parlamentosu tarafından Strasbourg'da açılan "Neighbours" konulu karikatür sergisinde eserleri yer aldı. 1998-1999 yıllarında Cumhuriyet Gazetesi'nin DİNOZOR mizah dergisini bir grup arkadaşıyla yayın hayatına geçirerek "Babalar ve Oğulları" "Kinci Cumhuriyetçiler" gibi köşeler ve kapak karikatürleri çizdi. Aynı yıllarda Sistem Yayıncılık'ta çalışarak birçok kitaba karikatür ve illüstrasyonlar çizdi. Genç Radyo'da 1 yıl süre ile güncel-siyasal olayları mizahi bir dille anlatan "Komik Haber Bülteni" için yazılar yazdı.

2001 yılından beri Mef Okulları'nda karikatür-illüstrasyon öğretmeni olarak çalışmakta ve bu tarihten beridir yarışmalara katılmaktadır. Bugüne kadar yurtiçi ve yurtdışı yarışmalardan toplam 98 ödül kazanmıştır. 2008 yılında bir karikatürü Portekiz'in Porto Şehrinde anıt haline getirilerek Özgürlük Meydanı'na dikilmiştir. Karikatürcüler Derneği üyesidir. Evli ve 1 çocuk babasıdır

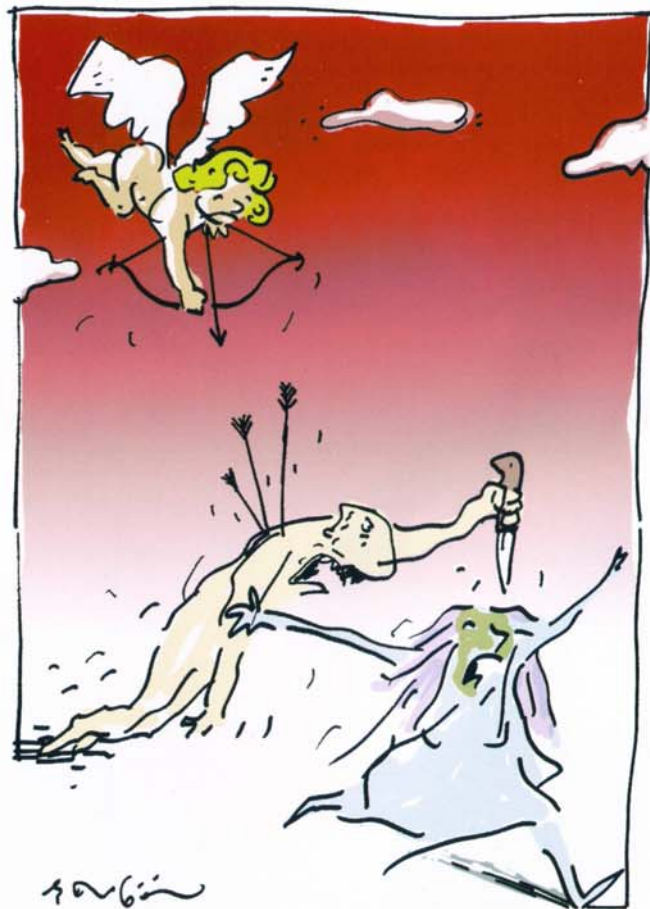
Sana yüzük aldım sevgilim.
Evliliğimizden memnun kalmaz isen,
zehiri içip kurtulursun.
Bu kıyağımı unutma!

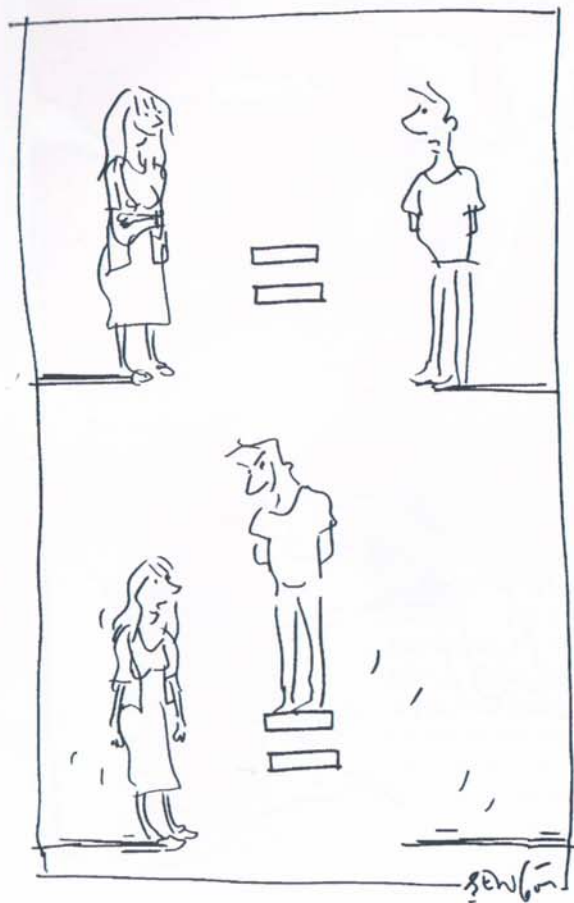

MUHAMMET ŞENGÖZ 1964 Yılında İzmit'te doğdu.1987'de Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü'nden mezun oldu. Aynı yıl yüksek lisansa başladı. 1990'da "Tahta Oyma-Basma Tekniği" konulu tez çalışmasıyla yüksek lisansı bitirdi. 1995 yılında "Türkiye'de Yüksek Oyma-Basma Tekniği ile Eser Veren Sanatçılar " konulu tez çalışmasıyla "Sanatta Yeterlik" (doktoraya eşdeğer) yaptı.

Karikatürleri çeşitli dergi ve yerel gazetelerde yayınlandı. Profesyonel anlamda ilk karikatürü 1979 yılında GİRGİR Mizah Dergisi'nde yayınlandı. Ulusal ve Uluslararası karikatür yarışmalarında 56 ödül kazandı. 1994 yılında Karikatür Vakfı tarafından "Yılın Karikatürcüsü" seçildi. Ödül olarak ilk karikatür kitabı basıldı. 1994 yılında Kocaeli Kültür Müdürlüğü'ne bağlı olarak kurulan Fikret Mualla Resim Atölyesi'nde Güzel Sanatlar Fakültelerine öğrenci yetiştirmekte. Karikatür ve resim çalışmalarını İzmit'te kendi atölyesinde sürdürmekte. İkinci kitabı, 17 Ağustos 1999 Depreminde çizdiği karikatürlerini "Orada kimse var mı!.." adlı kitapta toparlayarak 17 Ağustos 2001 yılında yayınlandı. Özgür Kocaeli Gazetesi'nde "Çizdimgitti" köşesinde çizdiği günlük karikatürlerini 2003 mart ayında biraraya getirerek "çizdimgitti" adlı üçüncü kitabını Özgür Kocaeli Yayınları arasından çıkardı. Aynı gazetede günlük karikatür çizmeye devam ediyor.

1968 yılında izmit te doğdum. İlk-orta-lise öğrenimimi yine aynı yerde tamamladıktan sonra Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğrenim gördüm, tekstil anasatıdalından mezun oldum. Karikatüre ilkokul yıllarında başladım, o yıllardan bu yana çizmeyi sürdürerek bugün profesyonel çizerim. Onceleri çeşitli mizah dergileri ve yerel basın organlarında yer aldıktan sonra günlük gazetelere geçtim. Bunların dışında www.karikaturokulu.com sitesinde genç ve yetenekli amatör çizer adaylarına sanal eğitim vermekte aynı zamanda onların işlerini yayınlamaktayım...ayrıca dünyanın en önemli editoryal karikatür sitelerinden www.cagle.com da da karikatürlerim düzenli olarak yayınlanmaktadır. Yayınlanmış bir karikatür albümüm ve şu ana kadar açtığım toplam 19 kişisel sergi var. Şu ana kadar düzenlenen karikatür yarışmalarından yaklaşık yüze yakın ödölüm bulunmaktadır. 1997 yılında Türkiye Karikatürcüler Derneği başkanlığı yaptım ve ayrıca ulusal, uluslararası karikatürle ilgili dernek, vakıflara üyeyim. Avrupa Karikatürcüler Birliği (FECO), Türkiye Karikatürcüler Derneği, Uluslararası Plastik Sanatlar Derneği, Witty World (Cartoonist Club / USA), Cartoonist and Writers Club/USA, ICS International Club/USA gibi derneklerin üyesiyim. Halen Özel Bahçeşehir Kolejinde ders vermekteyim.

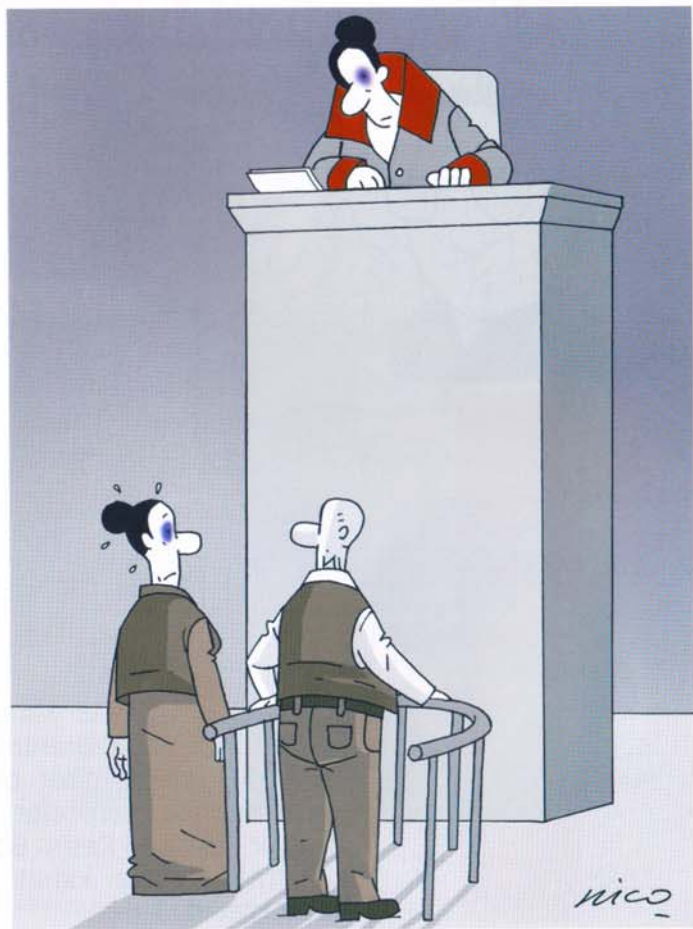

HİCABİ DEMİRCİ 1968'in haziranında Samsun'da doğdu. İlk, orta ve lise yılları Anadolu'nun çeşitli yerlerinde geçti. 1985'te Ankara Gazi Lisesi'ni, 1992'de AÜ Fen Fakültesi'ni bitirdi. Çocukluk yıllarında başlayan çizgi serüveni zaman içinde kendi yolunu bularak karikatürle buluştu. Üniversite yıllarında çizgiden kopmamak için girdiği çizgi film atölyesinden uzun bir süre çıkmadı. Animasyon çalışmaları sırasında çizgi film senaryoları yazdı. 1998'de senaryosunu, animatörlüğünü ve yönetmenliğini yaptığı 'Ufuktaki Ada' isimli kısa metrajlı çizgi film Almanya Nürnberg Film Festivali'nde finale kaldı ve gösterime girdi. Aynı film Ankara Film Festivali'nde de izleyiciyle buluştu. 2000 yılı İstanbul Uluslararası Kısa Film Festivali'nin afiş tasarımını yaptı. 2004 yılında Donkişot mizah dergisinin düzenlediği AB ve Türkiye konulu uluslararası karikatür yarışmasında ve Organ Bağıışı konulu karikatür yarışmasında büyük ödül aldı. Reklam sektörüne ve çeşitli yayınevlerine kitap kapağı, illüstrasyon ve storyboard çalışmaları yaptı. Ulusal ve Uluslararası karikatür yarışmalarında 43 tane ödül alan çizer, 2005 yılında 'şeytancınağı' isimli kişisel karikatür kitabını yayınladı. Bir dönem Radikal iki ve Milliyet Pazar eklerinde haftalık karikatürleri yayınlandı. Çizer halen Radikal gazetesinde illüstrator olarak çalışmalarına devam etmektedir.

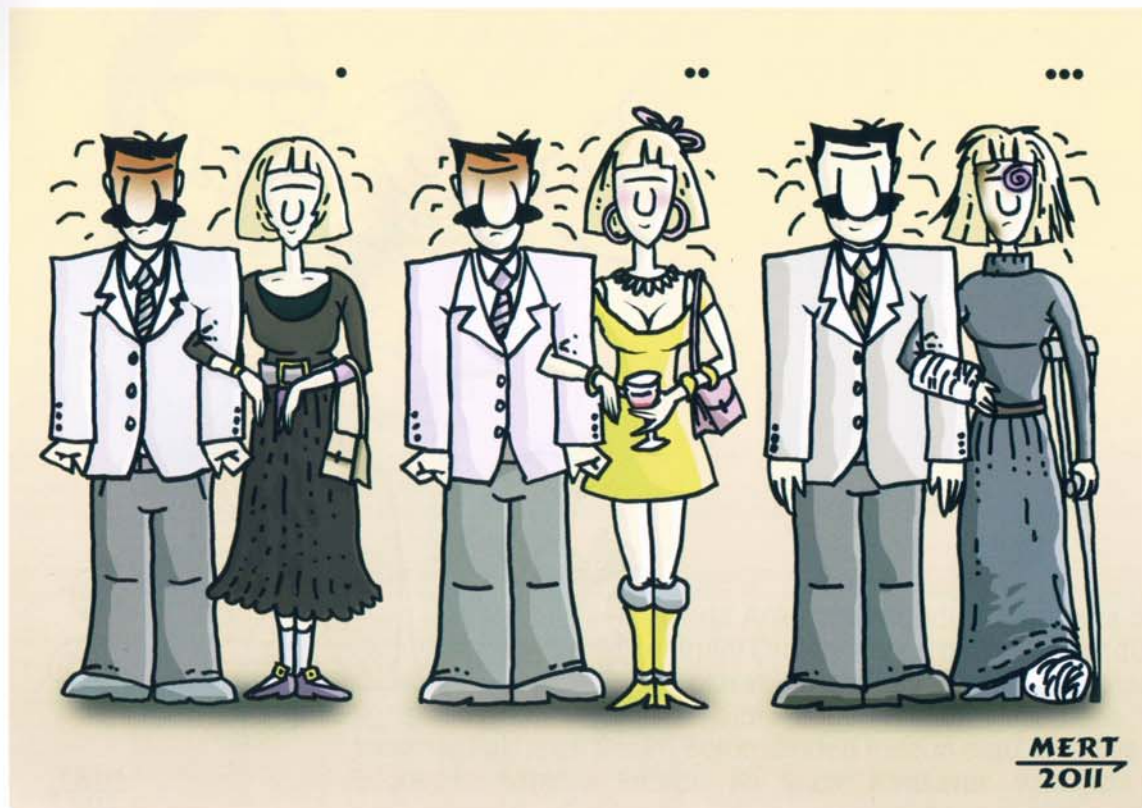

MERT GÜRKAN 1983 yılında Ankara'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Çankaya İlköğretim'de , lise öğrenimini Çankaya Lisesi'nde tamamladı. Bir dönem aylık bir gazetede amatör çizer olarak çalıştı. Bu dönemde katıldığı bazı karikatür yarışmalarında dereceler aldı. 2007 yılında Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü'nden mezun oldu. Şimdiye kadar 2 kişisel açtı, 9 karma sergiye katıldı. İki yıldır Karikatür Vakfı'nda karikatür kursları vermektedir.

1984 yılında Ankara'da doğdu. Orta ve lise eğitimini Ankara'da tamamladı. 2004-2008 yılları arasında Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümünde lisans eğitimini tamamladı. 1 kişisel 10 karma sergiye katıldı. Abidin Dino'nun 95. doğum gününde İstanbul ve Ankara'da açılan "Karikatüristler Abidin Dino'yu Anıyor" adlı karma karikatür sergisini düzenledi ve katıldı. Bir çok dergi ve gazetede karikatürleri yayımlandı. Festival ve workshoplara katıldı. www.oburmizah.com karikatür sitesinin kurucusu ve editörlüğünü yapmaktadır.

ERDEM ÇOLAK 1989 yılında Antakya'da doğdu. Bir süre Ortadoğu Teknik Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nde eğitim gördükten sonra aynı üniversitenin Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'ne geçti. Bu güne kadar biri Sait Munzur ile ortak olmak üzere iki kişisel sergi açtı. Birçok karma sergide çalışmaları yer aldı. Katıldığı yarışmalardan biri uluslararası olmak üzere üç ödül aldı. Çalışmaları dünyanın birçok ülkesinde sergilendi (USA, Japonya, Yunanistan, Sırbistan, Makedonya...). Karikatürcüler Derneği üyesi olan Erdem Çolak'ın yazı ve çizgileri, bir grup arkadaşıyla beraber çıkardıkları "Kalem Edebiyat ve Sanat Dergisi"nde düzenli olarak yayınlanmaktadır.

Edmond G. G. G.

KARİKATÜRLERLE İNSAN HAKLARI

**TAN ORAL
ERAY ÖZBEK
NEZİH DANYAL
RECEP BAYRAMOĞLU
İZEL ROZENTAL
ERCAN AKYOL
SEMİH POROY
FERİT AVCI**

**ŞEVKET YALAZ
MUSA GÜMÜŞ
MUHAMMED ŞENGÖZ
OĞUZ GÜREL
HİCABİ DEMİRCİ
MERT GÜRKAN
EMRE YILMAZ
ERDEM ÇOLAK**

KADIN HAKLARI

